

MÁSODIK SZEKCIÓ

RATALICS kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(10501/03 sz. Kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2006. április 11.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Ratalics kontra Magyarország ügyben,

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *Elnök*
A.B. BAKA,
I. CABRAL BARRETO,
R. TÜRMEŒ,
V. BUTKEVYCH,
D. JOČIENĚ,
D. POPOVIAE, *bírák*,
és S. DOLLÉ, *Hivatalvezető*

2006. március 21-én tartott zárt ülésén
az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (10501/03 sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Ratalics Ágnes (a "kérelmező") 2002. december 30-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Höltzl Lipót, az Igazságügyi Minisztérium Helyettes Államtitkára képviselte.

3. 2005. szeptember 15-én a Bíróság úgy határozott, hogy közli az eljárás elhúzódnásával kapcsolatos panaszt. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

4. A kérelmező 1959-ben született és Budapesten él.

5. 1995. december 14-én a kérelmező házassági bontópert indított, kérte a házassági közös vagyron megosztását, továbbá a házaspár közös tulajdonban álló lakása használatának rendezését.

6. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 1996. április 24-én és október 20-án, továbbá 1997. február 16-án és december 4-én tárgyalást tartott. A december 4-i tárgyaláson a Kerületi Bíróság kimondta a válást és a felek kérelmére felfüggesztette a házassági közös vagyon megosztásával, továbbá a lakáshasználat rendezésével kapcsolatos eljárást. 1997. december 11-én a kérelmező az ügy tárgyalásának folytatását kérte.

7. Ezt követően a Kerületi Bíróság 1998. június 12-én, december 16-án, 1999. május 6-án, 2000. május 24-én, december 8-án és 2001. január 23-án tárgyalást tartott.

8. 2001. február 8-án a Kerületi Bíróság megosztotta a felek vagyonát, a lakás tulajdonjogát az alperesnek ítélte, s egyben arra kötelezte, hogy kártérítést fizessen a kérelmező számára. A felek fellebbeztek.

9. 2001. július 3-án a Fővárosi Bíróság visszautalta az ügyet a Kerületi Bírósághoz, a határozat kiegészítésére, s különösen arra utasította a Bíróságot, hogy határozzon a kérelmező lakáshasználattal kapcsolatos igényéről.

10. A folytatódó elsőfokú eljárásban 2001. október 30-án a Kerületi Bíróság elutasította a kérelmező elfogultsági kifogását.

11. 2002. február 22-én a bíróság kiegészítette eredeti határozatát. Megszüntette a kérelmező lakásélvezeti jogát és elutasította ezzel kapcsolatos igényét.

12. Fellebbezés nyomán a Fővárosi Bíróság 2002. július 4-én és október 10-én tárgyalást tartott. Az október 10-i tárgyaláson részben megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, a lakás tulajdonjogát a kérelmezőnek ítélte, megszüntette az alperes lakáshasználati jogát, az alperest a lakás 30 napon belüli elhagyására, a kérelmezőt pedig kártérítés fizetésére kötelezte.

13. Mivel az alperes nem tett eleget a határozatban foglaltaknak, 2002. december 19-én végrehajtási eljárás indult ellene. 2003. március 20-án a Kerületi Bíróság kijavította a végrehajtást elrendelő határozatot.

14. 2003. április 22-én a Legfelsőbb Bíróság elutasította az alperes 2002. október 10-én előterjesztett felülvizsgálati kérelmét.

15. 2003. április 26-án a Kerületi Bíróság bírósági végrehajtót rendelt ki. 2003. június 16-án a kérelmező a végrehajtás mielőbbi foganatosítására kérte a végrehajtót. Ugyanezen a napon a Kerületi Bíróság elutasította az alperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét. 2003. december 9-én a Fővárosi Bíróság elutasította fellebbezését.

16. 2004. február 19-én a kérelmező a végrehatás rendőri segédlettel történő foganatosításának elrendelését kérte a Kerületi Bíróságtól. 2004. március 2-án a bíróság helyt adott a kérelemnek, s a bírósági végrehajtásról szóló törvény 174(d). szakasza alapján kibocsátotta a végzést.

17. 2004. április 9-én az alperest kilakoltatták.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

18. A kérelmező panaszolta, hogy a házassági közös vagyon megosztása iránti per hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy...bíróság ...ésszerű időn belül...hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

19. A Kormány vitatta a panaszt.

20. A figyelembe veendő időszak 1995. december 14-én kezdődött és 2004. április 9-én zárult le. Ilyen módon három bírósági szinten csaknem nyolc évig és négy hónapig tartott, beleértve a végrehajtási szakot is.

A. Elfogadhatóság

21. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

22. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

23. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

24. Az előterjesztett anyagot megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen

ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

25. A kérelmező azt is panaszolta, hogy a hazai bíróságok előtt lefolytatott eljárás tisztességtelen volt. Az Egyezmény 6. és 13. Cikkeire, továbbá az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkére és a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 5. Cikkére hivatkozott.

26. Amennyiben a kérelmező panasza úgy értendő, hogy a bizonyítékok hazai bíróságok általi értékelését és az eljárás eredményét érinti, úgy a Bíróság megismétli, hogy az Egyezmény 19. Cikkének megfelelően feladata a Szerződő Államok által az Egyezménnyel kapcsolatban tett vállalások tiszteletben tartásának biztosítása. Különösen nem feladata a Bíróságnak, hogy a nemzeti hatóságok által állítólagosan elkövetett tény- és jogbeli tévedésekkel foglalkozzon, kivéve, hogyha e tévedések az Egyezményben védett jogokat és szabadságokat sérthetik. Továbbá, miközben az Egyezmény 6. Cikke biztosítja a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, semmilyen szabályt nem állapít meg a bizonyítékok elfogadása vagy értékelése tekintetében, ezért ezeket a kérdéseket elsősorban a nemzeti jognak és a nemzeti bíróságoknak kell szabályozniuk (ld. többek között *García Ruiz v. Spain* [GC], judgment of 21 January 1999, *Reports of Judgments and Decisions* 1999-I, pp. 98-99, § 28).

27. A jelen ügyben a Bíróság úgy véli, az ügyiratok alapján nincs jele annak, hogy a bíróságok a 6. Cikket megsértve elfogultak lettek volna, vagy hogy az eljárás egyéb módon tisztességtelen lett volna. Továbbá, a kérelmező beadványai alapján nincs jele annak, hogy az Egyezményben vagy annak jegyzőkönyveiben a kérelmező számára biztosított egyéb jogokat megsértették volna. Ebből következően a panasznak ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikke 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

28. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

29. Vagyoni kár tekintetében a kérelmező 85.227 eurót követelt, amely összeg megegyezik azon többlettel, amit volt férje számára az eljárás elhúzódása miatt kártérítésként fizetnie kell, továbbá magában foglalja a volt férj lakáshasználati díját a szóban forgó időszakban. Nem vagyoni kár tekintetében a kérelmező 20.000 eurót követelt.

30. A Kormány vitatta az igényt.

31. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon ítélve 3.000 eurót ítél meg számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

32. A kérelmező továbbá 3.050 eurót követelt alapvetően a hazai bíróságok előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére.

33. A Kormány vitatta az igényt.

34. A Bíróság ilyen címen 500 euró megítélését tartja ésszerűnek a jogi képviselő által nem képviselt kérelmező számára.

C. Késedelmi kamat

35. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatónak, a kérelem többi részét pedig elfogadhatatlannak *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 3.000 eurót (háromezer euró), költségek és kiadások tekintetében 500 eurót (ötszáz euró), továbbá az ezen összegeket terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetéskor alkalmazott átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos többi igényét *elutasítja*.

Készült angol nyelven, az írásos értesítés a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően 2006. április 11-én került kiküldésre.

J.P. COSTA
Elnök

S. DOLLÉ
Hivatalvezető